

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 40.840/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 4 juli 2006 door de Minister van Pensioenen verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over amendementen op het wetsontwerp "betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening", heeft op 6 juli 2006 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid dat de Europese richtlijn 2003/41/CE diende omgezet te zijn in nationaal recht tegen de uiterste datum van 23 september 2005. De eerste etappe van de ingebrekestelling werd door de Europese Commissie ingesteld op 5 december 2005 met de vaststelling van inbreuk n° 2005/0894. In een tweede etappe heeft de Europese Commissie een met redenen omkleed advies uitgebracht op 4 april 2006".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ¹ en van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

⁽¹⁾ Aangezien het om amendementen op een ontwerp van wet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

STREKKING VAN DE AMENDEMENTEN

De adviesaanvraag heeft betrekking op een aantal regeringsamendementen op het ontwerp van wet betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening ², waarover de Raad van State, afdeling wetgeving, op 28 maart 2006 het advies 40.024/1 heeft uitgebracht ³, en op bepaalde regeringsamendementen op het ontwerp van wet betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening ⁴, waarover de Raad op 23 mei 2006 het advies 40.525/1 heeft uitgebracht.

De ontworpen amendementen strekken er in hoofdzaak toe een nieuw juridisch statuut in te voeren voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, met name de Organismen voor de Financiering van Pensioenen (OFP's). Daartoe wordt een nieuw hoofdstuk *Ibis* ingevoegd in titel II van het wetsontwerp (amendementen nrs 20 en 21). Tal van de overige amendementen bevatten technische aanpassingen die het gevolg zijn van de voornoemde invoeging.

De nieuwe bepalingen hebben onder meer betrekking op de rechtspersoonlijkheid, de algemene vergadering, de operationele organen en de sociale comités van of bij de OFP's en op de nietigheid, de ontbinding en de vereffening ervan, alsmede op de na te leven voorschriften op het vlak van de openbaarmaking. Amendement nr. 59 bevat overgangsbepalingen ten aanzien van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die momenteel zijn opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een onderlinge verzekeringsvereniging.

Voorts worden de bepalingen inzake het toepassingsgebied die enkel gelden met betrekking tot Belgische activiteiten voor bedrijfspensioenvoorzieningen geïntegreerd in hoofdstuk IV van titel II van het ontwerp (amendementen nrs 15, 16, 17 en 31) en wordt het wetsontwerp op diverse plaatsen aangepast om rekening te houden met de voornoemde integratie.

⁽²⁾ *Parl. St. Kamer*, DOC 51, nr. 2534/1.

⁽³⁾ *Parl. St. Kamer*, DOC 51, nr. 2534/1, 187-205.

⁽⁴⁾ *Parl. St. Kamer*, DOC 51, nr. 2534/2.

Met sommige amendementen wordt beoogd beter aan te sluiten op de tekst van richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Dat is het geval voor de amendementen nrs 21 ⁵, 27, 33, 35, 40, 52 en 60.

VOORAFGAANDE OPMERKING

Een aanzienlijk deel van de amendementen strekt er uitsluitend toe om reeds in het wetsontwerp voorkomende bepalingen te verplaatsen, zonder dat deze inhoudelijk worden gewijzigd. Met name gaat het om de bepalingen die door de amendementen nrs. 20 ⁶, 25, 31, 33 ⁷, 42, 43 en, gedeeltelijk, 60, in de tekst van het wetsontwerp worden ingevoegd. Aangezien de Raad van State, afdeling wetgeving, reeds over die bepalingen heeft geadviseerd in het voornoemde advies 40.024/1 van 28 maart 2006, kan worden volstaan met een verwijzing naar de in dat advies geformuleerde opmerkingen.

ONDERZOEK VAN DE REGERINGSAMENDEMENTEN

Regeringsamendement nr. 63

Met het regeringsamendement nr. 63 wordt een artikel 194*bis* ingevoegd, dat luidt:

"De Koning kan, bij een in ministerraad overlegd besluit, de wettelijke of reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op andere rechtspersonen naar Belgisch recht van toepassing verklaren op het OFP".

⁽⁵⁾ Zie vooral de ontworpen artikelen 9-2, 9-17, en 9-27.

⁽⁶⁾ Ontworpen artikelen 9-1, eerste lid, 9-3, eerste lid, 9-8, 9-16, 9-17, 9-18, 9-19, 9-22, 9-23, 9-26, 9-30, 9-31, en 9-35.

⁽⁷⁾ Zie de laatste drie leden van het ontworpen artikel 47*bis*.

Deze delegatie van bevoegdheid aan de Koning is te ruim en te weinig afgebakend om toelaatbaar te zijn. Daarom verdient het aanbeveling om duidelijker aan te geven welke soorten van wettelijke of reglementaire bepalingen precies worden beoogd of op grond van welke criteria de Koning kan of moet overgaan tot het van toepassing verklaren van de betrokken bepalingen op de OFP's.

Overige amendementen

Het beperkte onderzoek dat de Raad van State, afdeling wetgeving, overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, aan de om advies voorgelegde regeringsamendementen heeft gewijd, noopt niet tot het maken van andere opmerkingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 40.840/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Pensions, le 4 juillet 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur des amendements au projet de loi "relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle", a donné le 6 juillet 2006 l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"door de omstandigheid dat de Europese richtlijn 2003/41/CE diende omgezet te zijn in nationaal recht tegen de uiterste datum van 23 september 2005. De eerste etappe van de ingebrekestelling werd door de Europese Commissie ingesteld op 5 december 2005 met de vaststelling van inbreuk n° 2005/0894. In een tweede etappe heeft de Europese Commissie een met redenen omkleed advies uitgebracht op 4 april 2006".

*

* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ¹ ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

⁽¹⁾ S'agissant d'amendements à un projet de loi, on entend par fondement juridique la conformité aux normes supérieures.

PORTÉE DES AMENDEMENTS

La demande d'avis concerne un certain nombre d'amendements du gouvernement au projet de loi relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle ² sur lequel le Conseil d'État, section de législation, a donné le 28 mars 2006 l'avis 40.024/1 ³, ainsi qu'un certain nombre d'amendements du gouvernement au projet de loi relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle ⁴ sur lequel le Conseil d'État, section de législation, a donné le 23 mai 2006 l'avis 40.525/1.

Les amendements en projet entendent essentiellement instaurer un nouveau statut juridique pour les institutions de retraite professionnelle, à savoir les organismes de financement de pensions (OFP). À cet effet, un nouveau chapitre *Ibis* est inséré dans le titre II du projet de loi (amendements n°s 20 et 21). Maints autres amendements contiennent des adaptations techniques résultant de l'insertion précitée.

Les nouvelles dispositions concernent entre autres la personnalité juridique, l'assemblée générale et les organes opérationnels des OFP ainsi que les comités sociaux instaurés auprès de ceux-ci, la nullité, la dissolution et la liquidation des OFP ainsi que les prescriptions à respecter en matière de publicité. L'amendement n° 59 contient des mesures transitoires concernant les institutions de retraite professionnelle qui sont actuellement constituées sous la forme d'une association sans but lucratif ou d'une association d'assurances mutuelles.

En outre, les dispositions concernant le champ d'application qui ne s'appliquent qu'aux activités belges des institutions de retraite professionnelle sont intégrées au chapitre IV du titre II du projet (amendements n°s 15, 16, 17 et 31) et diverses dispositions du projet de loi sont adaptées afin de se conformer à l'intégration précitée.

⁽²⁾ *Doc. parl.*, Chambre, DOC 51, n° 2534/1.

⁽³⁾ *Doc. parl.*, Chambre, DOC 51, n° 2534/1, 187-205.

⁽⁴⁾ *Doc. parl.*, Chambre, DOC 51, n° 2534/2.

Certains amendements entendent mieux accorder le projet avec le texte de la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle. C'est l'objectif des amendements n°s 21 ⁵, 27, 33, 35, 40, 52 et 60.

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

Un nombre important des amendements a exclusivement pour objet de déplacer des dispositions figurant déjà dans le projet de loi, sans apporter de changement sur le fond. Il s'agit notamment des dispositions insérées dans le texte du projet de loi par les amendements n°s 20 ⁶, 25, 31, 33 ⁷, 42, 43 et, en partie, 60. Le Conseil d'État, section de législation, ayant déjà donné un avis sur ces dispositions dans l'avis 40.024/1 précité du 28 mars 2006, il suffit de se reporter aux observations formulées dans cet avis.

EXAMEN DES AMENDEMENTS DU GOUVERNEMENT

Amendement du gouvernement n° 63

L'amendement du gouvernement n° 63 insère un article 194*bis* s'énonçant comme suit:

"Le Roi peut, par arrêté délibéré en conseil de Ministres, déclarer applicables à l'OFP les dispositions légales et réglementaires qui sont d'application aux autres personnes morales de droit belge."

⁽⁵⁾ Voir surtout les articles 9-2, 9-17 et 9-27, en projet.

⁽⁶⁾ Articles 9-1, alinéa 1er, 9-3, alinéa 1er, 9-8, 9-16, 9-17, 9-18, 9-19, 9-22, 9-23, 9-26, 9-30, 9-31 et 9-35, en projet.

⁽⁷⁾ Voir les trois derniers alinéas de l'article 47*bis*, en projet.

Cette délégation de pouvoir au Roi est trop étendue et n'est pas suffisamment précise pour être admissible. Dès lors, il est recommandé d'indiquer précisément quels types de dispositions légales et réglementaires sont visés ou sur la base de quels critères le Roi peut ou doit déclarer les dispositions concernées applicables aux OFP.

Autres amendements

L'examen limité que le Conseil d'État, section de législation, a consacré aux amendements du gouvernement soumis pour avis, conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, n'appelle pas d'autres observations.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
Madame	G. VERBERCKMOES,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. B. STEEN, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME